

VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

**ĮSAKYMAS
DĖL 2025-2028 METŲ PERĖJIMO PRIE KLIMATUI NEUTRALIOS VEIKLOS PLANO
PATVIRTINIMO**

2025 m. rugsėjo d. Nr. _____
Kaunas

Vadovaudamasis Valstybinės miškų tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. D1-171 „Dėl biudžetinės įstaigos Augalų genų banko reorganizavimo ir Valstybinės miškų tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 20.1 ir 20.3 punktais ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane numatytais prioritetais,

t v i r t i n u Valstybinės miškų tarnybos 2024-2028 metų perėjimo prie klimatui neutralios veiklos planą (pridedama).

Direktorius

Mindaugas Tarnauskas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė miškų tarnyba 302471705, Pramonės pr. 11A, LT-51327 Kaunas
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL 2025-2028 METŲ PERĖJIMO PRIE KLIMATUI NEUTRALIOS VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-09-15 Nr. V-402
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Mindaugas Tarnauskas, Direktorius
Sertifikatas išduotas	Mindaugas Tarnauskas LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-15 14:36:47 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-15 14:37:04 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-08-23 19:14:07 – 2030-08-23 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-09-15 16:02:50)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-09-15 16:02:50 DBSIS

PATVIRTINTA
Valstybinės miškų tarnybos
direktoriaus
2025 m. rugsėjo d. įsakymu Nr.

VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA 2025-2028 METŲ PERĖJIMO PRIE KLIMATUI NEUTRALIOS VEIKLOS PLANAS

I dalis. Metodikos apžvalga

1. Metodikos apžvalga

(Aprašykite, kaip buvo apskaičiuotos įstaigos ŠESD emisijos baziniais metais, taip pat, kaip buvo renkami ir apdorojami skaičiavimui reikalingi duomenys (nepamirškite paminėti pagrindinių duomenų šaltinių). Paaiškinkite, kaip vyko ŠESD mažinimo priemonių planavimas, bei nurodykite įstaigos padalinį, atsakingą už plano vykdymą)

Valstybinės miškų tarnybos 2024 metų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos buvo apskaičiuotos remiantis bazinių metų įstaigos veiklos duomenimis, kurie tiesiogiai atspindi veiklos sąnaudas.

Tiesioginės ŠESD emisijos, kurios priskiriamos pirmajam lygiui, susidaro iš įstaigos valdomų šaltinių. Tai apima transporto priemonių ir kitų, su patalpų eksploatavimu susijusių procesų, neatsiejamų nuo įstaigos veiklos, išskiriamas ŠESD emisijas. Duomenys surinkti iš įstaigos veiklos ataskaitų ir transporto priemonių naudojimo apskaitos.

Į antrąjį lygį įtraukiamos ŠESD emisijos, susijusios su perkamos elektros energijos ir šilumos suvartojimu. Nors šios emisijos susidaro už įstaigos ribų, jos yra laikomos neatsiejama veiklos pėdsako dalimi. Rodikliai surinkti iš šių paslaugų tiekėjų pateikiamų sąskaitų.

Didžiausias dėmesys skiriamas pirmojo ir antrojo lygio emisijoms, suprantant, kad svarbus yra ir trečiojo lygio išmetamųjų teršalų kiekis, kuris susidaro visoje likusioje vykdomoje veikloje. Toliau tobulindama savo veiklos tvarumo strategiją, Valstybinė miškų tarnyba siekia išmatuoti ir valdyti šias emisijas, užtikrinant visapusišką požiūrį į poveikį aplinkai.

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos apskaičiuojamos vertinant veiklos apimtį, t. y. veiklos duomenys padauginami iš ŠESD emisijų faktoriaus, kuris išreiškia ŠESD emisijų kiekį atitinkamam veiklos vienetui.*

ŠESD priemonių planavimas buvo vykdomas atsižvelgiant į taršiausias įstaigos veiklos sritis, jau vykdytas ir pasiteisinusias priemones bei finansines galimybes. Už plano vykdymą ir kontrolę atsakingas Bendrųjų reikalų skyrius.

** - Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakyme Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programų lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;*

- Taršos ir grynosios šiluminės vertės faktoriai tiesioginėms emisijoms pateikiami Nacionalinėje ŠESD apskaitos ataskaitoje;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakyme Nr. D1-754 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo“.
- Jungtinės Karalystės Aplinkos, maisto ir kaimo reikalų departamentas (UK Department for Environment, Food & Rural Affairs, DEFRA), 2024-ųjų metų Vyriausybės nustatyti šiltnamio efektą sukeliančių dujų perskaičiavimo koeficientai ataskaitoms teikti;
- Association of Issuing Bodies (AIB) 2023 metų ataskaita.

II dalis. Įstaigos perėjimo prie klimatui neutralios veiklos planas

1. Įvadas

(Glaustai pristykite įstaigos veiklą, įvardykite tas veiklos sritis, kuriose įstaiga išmeta daugiausia ŠESD)

Valstybinė miškų tarnyba – įstaiga prie Aplinkos ministerijos, skirta valstybės politikai aplinkos ministrai pavestose gamtos išteklių dalies – miškų – valdymo srityje įgyvendinti. Įstaigos veikla susijusi su Miškų įstatyme ir kituose teisės aktuose jai nustatytų funkcijų vykdymu, t.y. valstybinės miškų inventorizacijos atrankos metodu ir miškų apskaitos atlikimu, oficialios miškų statistikos rengimu ir skelbimu, vidinės miškotvarkos projektų tvirtinimu, leidimų kirsti mišką išdavimu, genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo ir selekcijos koordinavimu, miško dauginamosios medžiagos kilmę ir kokybę patvirtinančių dokumentų išdavimu, leidimų įvežti ir naudoti miško dauginamąją medžiagą miškui želdinti išdavimu ir miško dauginamosios medžiagos tiekėjų registravimu; miškų būklės stebėsenos, sekimo, prognozavimo ligų ir kenkėjų pažeidimų vykdymu, miško sanitarinės apsaugos priemonių taikymo koordinavimu, miško valdytojų ir naudotojų miško naudojimo, atkūrimo, priežiūros ir apsaugos klausimais konsultavimu ir kitų, teisės aktuose numatytų, funkcijų vykdymu.

Savo veikloje įstaiga daugiausia susiduria su įstaigos eksploatuojamų automobilių, naudojamų patalpų šildymo-vėsinimo procese, elektros suvartojime susidarantių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu į aplinką.

2. SSGG analizė (Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė)

2.1. Stiprybės

(Glaustai pristatykite įstaigos stiprybes pereinant prie klimatui neutralios veiklos, pvz. nurodykite įstaigos resursus, galinčius padėti efektyviau pereiti prie klimatui neutralios veiklos, praktikas bei priemones, kuriomis galite naudotis mažinant įstaigos ŠESD, jau įgyvendintas veiklas, kurias galima naudoti kaip gerąjį įstaigos pavyzdį. Jei vykdate mokymus, susijusius su ŠESD mažinimu, tvarumu, klimatui neutralia veikla, įstaigos darbuotojams.

Valstybinė miškų tarnyba nuo 2021 metų ne tik įdiegė, bet ir aktyviai skatina kitas įstaigas bei institucijas įsieti, aplinkosaugos vadybos standartą ISO 14001:2015. Šis tarptautinis standartas nustato aiškius reikalavimus aplinkos apsaugos vadybos sistemoms, padedančioms organizacijoms efektyviai valdyti aplinkosauginius aspektus ir mažinti neigiamą poveikį aplinkai. Sertifikavimo procesas suteikia galimybę sistemingai ir nuosekliai rūpintis aplinkosauga, taip prisidedant prie tvarios ateities kūrimo.

Įstaigos patalpos. Didelė dalis įstaigos nekilnojamojo turto (patalpos) yra nuomojama iš VĮ "Turto bankas", todėl sudarant nuomos sutartis didelė reikšmė teikiama į nuomojamų patalpų energetinį efektyvumą, daromą esamą ir galimai kilsiantį, dėl darbo pobūdžio, poveikį aplinkai. Į būtinų nuomos sąlygų sąrašą įtraukiama būtinybė patalpas turėti kuo arčiau įstaigos klientų, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, kuris išsiskirtų asmenims vykstant į įstaigą, galimybė individualiai reguliuoti patalpų apšvietimą, šildymą ir vėdinimą.

Energetinių išteklių naudojimas. Visa įstaigos naudojama elektros energija yra pagaminta iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Patalpose naudojamos tik aukštą energetinį efektyvumą turinčios apšvietimo lempos, bendro naudojimo patalpose įrengti judesio davikliai, skirti šviesai įjungti. Darbo vietose sumontuoti individualiam reguliavimui pritaikyti šildymo radiatoriai, ilgesnių nedarbo dienų atvejų, centrinis šildymas yra sumažinamas iki higienos normas atitinkančio lygio.

Transportas. Įstaiga savo veikloje naudoja dvylika (iš 70) mažiau taršių automobilių, kurių išmetamo anglies dvideginio kiekis atitinka Euro 6 išmetamųjų dujų standartui taikomus reikalavimus. Deja, tai tik maža dalis įstaigos turimo ir naudojamo transporto, tačiau pakeitus visus tarnybinius lengvuosius automobilius į hibridinius modelius arba perėjus prie elektra įkraunamų, transporto emisijas būtų įmanoma sumažinti nuo 50 iki 70 proc.

Atliekų rūšiavimas ir daiktų dalijimosi kultūra. Įstaigos nuomojamose patalpose įrengti atliekų rūšiavimo konteineriai, skatinamas biuro priemonių dalijimasis bei darbas be popierinių dokumentų.

Darbo organizavimas. Įstaigoje yra sudaryta galimybė ir yra skatinamas darbas per nuotolį, taip sumažinant išmetamą ŠESD kiekį, kuris išsiskirtų darbuotojams vykstant į darbą. Klientams aptarnauti skirtos priemonės (informacinės sistemos) leidžia suteikti paslaugas nuotoliniu būdu - registruojant prašymus, gaunant reikalingą informaciją ar sprendimus.

Kitos iniciatyvos. Darbuotojų įtraukimas ir švietimas, vykdant vidinius mokymus ir seminarus apie klimato kaitos mažinimą ir atliekų tvarkymą, kasmet dalyvaujama miškų sodinimo ar kitose, su klimato neutralumo skatinimu susijusiose, iniciatyvose.

2.2. Silpnybės

(Jei yra žinoma, glaustai apibendrinkite įstaigos silpnynes, kurios gali trukdyti pereiti prie klimato neutralios veiklos, pvz. trumpalaikiškumas, ribotas įstaigos biudžetas, žmogiškųjų resursų trūkumas ir pan.)

Ribotas biudžetas. Valstybinė miškų tarnyba yra biudžetinė įstaiga, pilnai išlaikoma iš šalies biudžeto. Finansiniai ištekliai yra būtini investicijoms į tvarias technologijas ir procesus. Neskirtas biudžetas gali apsunkinti įstaigos galimybes įgyvendinti reikalingas permainas.

Žmogiškųjų išteklių trūkumas. Sėkmingam perėjimui prie klimato neutralios veiklos reikia kvalifikuotų specialistų, kurie galėtų įgyvendinti ir prižiūrėti tvarumo iniciatyvas. Žmogiškųjų išteklių trūkumas yra ir ateityje bus reikšminga kliūtis įstaigai siekiant klimato neutralumo tikslų.

Rodiklių problema. Trūksta aiškių rodiklių, kuriais būtų galima išmatuoti įstaigos perėjimą prie klimato neutralios veiklos. Rodikliai turėtų būti aiškiai išmatuojami, parodantys tikrąjį pokytį.

2.3. Galimybės

(Įvardinkite įstaigos galimybes ateityje kai bus užtikrinta klimato neutrali veikla, pvz. įstaigos pranašumai perėjus prie klimato neutralios veiklos ir sumažinus ŠESD, ilgalaikio darnumo užtikrinimas ir pan.)

Pagerinta įstaigos reputacija. Jeigu įstaiga ir toliau demonstruos lyderystę klimato kaitos mažinimo srityje, tokiu būdu ji galės pagerinti savo įvaizdį tarp klientų, kitų institucijų ir partnerių, kurie vertina tvarumą.

Finansinė nauda. Ilgalaikėje perspektyvoje, sumažinus energijos suvartojimą ir emisijas, būtų galima sumažinti veiklos sąnaudas. Be to, tvarios praktikos gali padėti išvengti būsimų mokesčių ir sankcijų, susijusių su tarša.

Inovacijų skatinimas. Klimato neutralios veiklos siekimas gali paskatinti inovacijas ir naujų technologijų diegimą, kurios padeda efektyviau naudoti išteklius ir mažinti išmetamo ŠESD kiekį.

Darbuotojų motyvacija ir įsitraukimas. Įstaiga, rūpindamasi aplinka, galės pritraukti ir išlaikyti talentingus darbuotojus, kurie vertina tvarumą ir nori dirbti ten, kur gali daryti teigiamus pokyčius aplinkai.

Ilgalaikis darnumas. Klimato neutralios veiklos užtikrinimas padės įstaigai prisidėti prie ilgalaikio darnumo tikslų, tokių kaip geresnė oro kokybė, sveikesnė aplinka.

2.4. Grėsmės

(Jei yra žinoma, glaustai paminėkite pagrindinius iššūkius ir grėsmes, su kuriais įstaiga susidurs siekdama mažinti neigiamą poveikį aplinkai)

Finansinės kliūtys. Investicijos į tvarias technologijas ir procesus yra sąlyginai brangios, o ribotas įstaigos biudžetas gali apsunkinti šių investicijų įgyvendinimą.

Nenoras keistis. Darbuotojai gali mėginti priešintis pokyčiams dėl nežinomybės ar baimės prarasti darbo vietas. Tai gali sulėtinti ar net sustabdyti tvarumo iniciatyvų įgyvendinimą.

Technologijų ir žinių trūkumas. Įstaiga dėl ribotų finansinių ir žmogiškųjų išteklių, gali neturėti prieigos prie naujausių technologijų ar informacijos, reikalingos klimatui neutralių veiklų įgyvendinimui.

Reguliavimo ir politinės aplinkos neapibrėžtumas. Nepastovūs ar neaiškūs reguliavimo reikalavimai gali apsunkinti įstaigos ilgalaikės tvarumo strategijos planavimą ir įgyvendinimą.

Klimato kaitos poveikis. Didėjantis klimato kaitos poveikis gali sukelti nenumatytų iššūkių, tokių kaip ekstremalūs oro reiškiniai, kenkėjų invazijos, kurie gali sutrikdyti veiklą arba įstaiga gali nespėti prie jų prisitaikyti.

3. Sąsaja su įstaigos strateginiais tikslais

(Ar įstaigos strateginiai tikslai gali būti pasiekti įgyvendinus klimatui neutralias veiklas? Jei yra žinoma, įvardinkite svarbiausius strateginius tikslus, prie kurių įgyvendinimo, prisidės įstaiga, siekdama pereiti prie klimatui neutralios veiklos)

Taip, įstaigos strateginiai tikslai gali būti pasiekti įgyvendinus klimatui neutralias veiklas. Štai keli svarbiausi strateginiai tikslai, prie kurių VMT prisidės, siekdama pereiti prie klimatui neutralios veiklos:

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų mažinimas. VMT turi sumažinti savo tiesiogines ir netiesiogines ŠESD emisijas, taikydama ekonomiškai efektyvias technologijas ir energijos valdymo priemones.

Energetinių išteklių naudojimo efektyvumo didinimas. Įstaiga turi investuoti į energiją taupančias technologijas, naudoti atsinaujinančius energetinius išteklius ir optimizuoti energijos vartojimą.

Miškingumo didinimas, miško atkūrimo skatinimas. VMT turi skatinti naujų miškų įveisimą ir atkūrimą, tiksliai apskaityti apaugančius miškais žemės ūkio naudmenas, siekiant padidinti anglies sekvestraciją ir mažinti ŠESD emisijas.

Tvarių viešųjų pirkimų propagavimas. Įstaiga turi vertinti ir rinktis tvarius viešuosius pirkimus, pasirinkdama tiekėjus, kurie visame prekių ar paslaugų tiekimo procese taiko tvarias praktikas ir mažina savo poveikį aplinkai.

Komunikacija ir švietimas. VMT turi nuolat pro-aktyviai skatinti klimatui neutralias veiklas tiek visuomenėje, tiek savo darbuotojų tarpe.

4. ŠESD mažinimo priemonės

4.1. Taikomos priemonės

(Pateikite jau taikomų ŠESD mažinimo priemonių sąrašą, argumentuokite jų pasirinkimą ir paaiškinkite, kaip šios priemonės yra įgyvendinamos, kokių konkrečių veikslių įstaiga imasi ir pan. Jei turite, pateikti duomenis apie rezultatus, kuriuos pavyko pasiekti taikant priemones)

Valstybinė miškų tarnyba aktyviai dalyvauja įvairiose klimato neutralumo iniciatyvose, taip pat daug dėmesio skiria tvarios įstaigos vystymuisi. Nuo 2021 metų VMT yra sertifikuota, pagal aplinkosaugos vadybos standarto ISO 14001:2015 reikalavimus.

Transportas. *Nuo 2023 metų VMT atsisakė 16 taršiausių automobilių, o nuo 2020 metų visi įstaigos įsigyti automobiliai atitinka Euro 6 išmetamųjų dujų standarto reikalavimus. Vykstant į komandiruotes, kelionės tikslas kruopščiai planuojamas, optimizuojamas maršrutas, stengiantis vienu metu aplankyti bent po kelis objektus. Atsisakyta nereikalingų komandiruočių. Regionuose dirbančių darbuotojų transporto priemonių laikymo vietos numatytos kuo arčiau tikrinamų objektų.*

Įstaigos patalpos. *Nuo 2022 metų VMT sumažino naudojamų patalpų plotą 50 proc. Nuomojantis patalpas regione dirbantiems darbuotojams, didelis dėmesys skiriamas pasiūlymams, kuriuose siūlomos nuomotis patalpos turi aukštesnio energetinio naudingumo klasę arba individualius energijos sunaudojimo valdiklius.*

Energijos ištekliai. *Atsisakiusi dalies patalpų, įdiegusi išmaniąsias energijos išteklių valdymo priemones, tokias kaip šviesos diodų (LED) žibintai, judesio davikliai, dinaminis patalpų šildymo valdymas VMT ženkliai sumažino šių išteklių sunaudojamą ir išskiriamą ŠESD kiekį.*

Viešieji pirkimai. *VMT jau kelis metus iš eilės yra įvertinama, kaip žaliųjų viešųjų pirkimų lyderė, kurios žalieji pirkimai sudaro 100 proc. visų vykdomų pirkimų.*

Atliekų ir dalijimosi kultūra. *Įstaigoje yra skatinamas atliekų rūšiavimas. Tam yra įrengti mišrių atliekų rūšiavimo konteineriai. Siekiant sumažinti kanceliariinių prekių vartojimą, VMT yra įrengti dalijimosi kanceliariinėmis priemonėmis stalai, tokiu būdu ženkliai sumažintas šių priemonių įsigijimas, pasiektas 100 proc. elektroninių dokumentų naudojimo rodiklis.*

Kitos iniciatyvos.

- *VMT darbuotojai yra skatinami dirbti nuotoliu, taip mažindami kelionei į ir iš darbo išmetamą ŠESD kiekį;*
- *kelis kartus per metus organizuojamos dienos be automobilio, skatinamas darnus judėjimas;*
- *apie 50 proc. įstaigos organizuojamų renginių (mokymai, kvalifikacijos kėlimo kursai ir pan.) organizuojami nuotolinėmis ryšio priemonėmis.*

4.2. Planuojamos taikyti priemonės

(Pateikite planuojamų taikyti ŠESD mažinimo priemonių sąrašą, argumentuokite jų pasirinkimą ir paaiškinkite, kaip šios priemonės bus įgyvendinamos, kokių konkrečių veiksmų įstaiga imsis ir pan.)

Transportas. Mažinant vieną didžiausių įstaigos ŠESD šaltinių, planuojama įsigyti ir veikloje naudoti hibridines arba pilnai elektra varomas transporto priemones. Nuolat peržiūrėti tvarkas ir procesus, reglamentuojančius vykimo į vietą būtinybę, mažinant nebūtinių komandiruočių skaičių. Užsienio komandiruotes planuoti su kuo mažesniu ŠESD pėdsaku (įskaitant ir keliavimą užsienio šalyje), skatinti gamtą tausojančių skrydžių bilietų įsigijimą.

Įstaigos patalpos. Nuomotis ne mažesnio nei B energetinio efektyvumo klasės patalpas arba tokias, kuriose yra įmanomas individualus energijos išteklių valdymas.

Energijos ištekliai. Ieškotų būdų reguliuoti patalpų šildymą ir vėdinimą priklausomai nuo paros ir darbo laiko. Neefektyvias apšvietimo sistemas pakeisti šiuolaikinėmis, energiją taupančiomis.

Atliekų ar dalijimosi kultūra. Numatomas dar aktyvesnis atliekų rūšiavimas, siekiant sumažinti buitinių atliekų kiekį, žaliųjų atliekų perdirbimą.

Kitos priemonės.

- nuolat edukuoti darbuotojus apie Ekovairavimo naudą. Ekovairavimas leidžia sumažinti kuro sąnaudas nuo 7 iki 15 proc., labiau tausojama transporto priemonė, mažėja išlaidos remontui ir eksploatacijoje, mažesnė aplinkos tarša;
- ir toliau palaikyti nuotolinio darbo ir renginių vedimo iniciatyvas, vengiant darbuotojų masinio susibūrimo, vykimo į įstaigos patalpas.

5. Plano stebėseną

(Pateikite informaciją, kaip bus vykdoma įstaigos perėjimo prie klimatu neutralios veiklos plano stebėseną)

Plano stebėseną ir duomenų palyginamoji analizė bus atliekama kas pusmetį, duomenys vertinimui bus gaunami iš pirminių informacijos šaltinių (sąskaitos, ataskaitos).

6. Įstaigos ŠESD emisijos 2024 – 2028 m.

(Pateikite informaciją apie numatomas įstaigos ŠESD emisijas ir jų rodiklius 2024-2028 m. Rekomenduojama naudoti žemiau pateikta pavyzdine forma, koreguojant ją pagal įstaigos veiklos specifiką ir ŠESD emisijų šaltinius. Pateikiamas pavyzdys su įstaigos automobiliais: įstaiga turi 5 automobilius, kurių bendras sukuriamas ŠESD 2023 m. buvo 7,125 tCO_{2e}. Įstaiga nurodo, kad įsigys 5 elektromobilius (1 elektromobilis - 0 tCO_{2e}/metus). Rodiklių reikšmių stulpeliuose numatoma, kiek ŠESD kiekvienais metais įstaiga sutaupys pritaikius priemonę. Taip pat nurodomos ir faktinis rodiklis einamaisiais plano pildymo metais;

ŠESD emisijos apima anglies dioksido (CO₂), metano (CH₄), azoto suboksido (N₂O), taip pat fluorintų dujų (HFC, PFC, SF₆ ir NF₃) kiekį, išmetamą į atmosferą dėl įstaigos veiklos. Tiesioginių ir netiesioginių ŠESD emisijų skaičiavimas turi būti grindžiamas ŠESD protokolu (angl. Greenhouse gas protocol, GHG protocol) ir apimti tris lygius:

1 lygis - tiesioginės ŠESD emisijos iš įstaigai priklausančių ar jos kontroliuojamų šaltinių (pvz., dujų ar kito iškastinio kuro deginimas įstaigos patalpų šildymui, įstaigos automobiliai);

2 lygis - netiesioginės ŠESD emisijos, susidarantys dėl įstaigos perkamų ir vartojamų energetinių paslaugų (pvz., elektros energijos tiekimas įstaigų apšvietimui, darbo vietų aprūpinimui, patalpų vėsinimui, taip pat centralizuotas patalpų šildymas);

3 lygis - visos kitos netiesioginės ŠESD emisijos, susidarantys įstaigai nepriklausančiuose šaltiniuose, pvz., įstaigos perkamos prekės ir paslaugos, jų transportavimas, dėl įstaigos veiklos susidarantys atliekos, darbuotojų komandiruotės, taip pat darbuotojų kelionės į darbą ir iš darbo. Rekomenduojama įvardyti pagrindinius 3 lygio emisijų šaltinius ir, atsižvelgiant į duomenų prieinamumą, atlikti bent apytikslį ŠESD vertinimą arba paaiškinti, kodėl vertinimas neatliekamas.

ŠESD emisijų lygis	ŠESD emisijų šaltinis	Suvartojimas, mato vnt. (2024)	tCO2e (2024)	Taikomos / planuojamos taikyti priemonės ŠESD mažinimui	Rodiklių reikšmės (±tCO2e)				Faktinis rodiklis (tCO2e) Kaip pasikeitė ŠESD emisijos nuo 2024 m.?
					2025 tCO2e	2026 tCO2e	2027 tCO2e	2028 tCO2e	
1 lygis	<i>Ištaigos automobiliai</i>	70	109,3278	- Įsigyjami 2 vnt. elektromobilių ir 6 hibridiniai automobiliai; - EKO vairavimo kursų organizavimas darbuotojams (1 k. per metus)	95,7795	93,0408	90,9911	88,9691	
	<i>Sudegintas kuras dyzeliniuose automobiliuose</i>	5420,91 L	13,6216	Atsisakomi 6 automobiliai	7,1610	1,3149	0,5117	0,5003	
	<i>Sudegintas kuras benziniuose automobiliuose</i>	45915,48 L	95,7062	Atsisakomi 2 automobiliai	88,5795	91,7259	90,4794	88.4688	
	<i>Kuro deginimas naudojant generatorių - benzinas</i>	54,86 L	0,1144	Taikomų priemonių nenumatoma. Generatorius naudojamas esant būtinybei.	0,0417	0,0417	0,0417	0,0417	
	<i>Kuro deginimas naudojant generatorių - dyzelis</i>	167,68 L	0,4213	Taikomų priemonių nenumatoma. Generatorius naudojamas esant būtinybei.	0,0503	0,0503	0,0503	0,0503	
2 lygis	<i>Centralizuotas šildymas (kWh)</i>	101979,03	10,1979	Nuomojamos ne mažesnio kaip B energetinio efektyvumo patalpos**	-5% 9,6880	-7% 9,4840	-10% 9,1781	-12% 8,9742	
	<i>Elektros energija (kWh)</i>	178345,00	104,0108	- Tęsimos nuotolinio darbo, renginių, mokymų organizavimo iniciatyvos; - Teikiami prašymai Nuomotojams dėl efektyvesnių apšvietimo sistemų; - Edukuojami darbuotojai	-5% 98,8103	-7% 96,7300	-10% 93,6097	-12% 91,5295	
3 lygis	<i>Komandiruotės į užsienį iki 3700 km (13 skrydžių)</i>	50352 km	9,2079	Įsigyjami lėktuvo bilietai su emisijų kompensacija	-5% 8,7475	-10% 8,2871	-15% 7,8267	-17% 7,6426	
	<i>Popierius (spausdinimo)</i>	187,50 kg	0,1707	- Edukuojami darbuotojai; - Skaitmenzuojami duomenys ir diegiami elektroniniai įrankiai.	-5% 0,1622	-10% 0,1536	-15% 0,1451	-20% 0,1366	

* priklauso nuo skiriamo finansavimo.

** priklauso nuo Nuomotojo galimybės pateikti atitinkančias patalpas.

7. Sąsaja su JT darnaus vystymosi tikslais (DVT)

2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos metu buvo patvirtinta rezoliucija „Keiskime mūsų pasaulį Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ (arba Darbotvarkė 2030), joje numatyti Darnaus vystymosi tikslai (toliau – DVT). Lietuva, kartu su kitomis valstybėmis įsipareigojo įgyvendinti DVT iki 2030 m. Visus DVT ir jų uždavinius galite rasti [čia](#).

(Ivardinkite konkrečius DVT, prie kurių įstaiga prisidės įgyvendinant perėjimo prie klimatai neutralios veiklos planą, pvz.

8 DVT „Skatinti tvarų, įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, produktyvų įdarbinimą ir deramą darbą“;

11 DVT „Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs“;

12 DVT „Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius“;

15 DVT „Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą“;

8. Kita informacija

(Jei norite, galite aprašyti kitą aktualią informaciją susijusią su perėjimu prie klimatai neutralios įstaigos veiklos)